

Celobert

Revista singular, local i de país

La Cuina del Cim i Tomba

DE L'1 AL 30
DE SETEMBRE
A TOSSA DE MAR

RESTAURANTS

BAHIA · CAN CARLUS · CAN PINI · CASTELL VELL
EL PETIT DE CAN CARLUS · L'AJUSTADA · MESTRE D'AIXA · MINERVA
SA BARCA · SA MURALLA · TURSIÀ · VÍCTOR · VICTÒRIA

Vincles

Maria Àngels Maresma
@mariaangelsmaresma

Observar els habitatges i veure l'afecte del pas del temps. Espais on teixir vincles per construir la societat en la qual volem viure. Cuidar per ser cuidats.

*Una llengua no mor
perquè els que no la
saben no l'aprenen,
una llengua mor
perquè els que la saben
no la parlen*

De l'editor

Sense casa i sense feina

4**Valor afegit**

Reiniciem la cultura

5**Vila de Blanes**

Fets i gent

6**Vila de Lloret**

Fets i gent

12**Reportatge**

Jardí Tropical Pinya de Rosa,
què estem esperant?

16**Vila de Tossa**

Fets i gent

20**L'oracle**

Infància en temps de confinament

22**Homenots**

Manuel Cuyàs i Juste de Nin

24**Va de llibres**

Novetats editorials

26**Concurs**

Ets un apassionat de la fotografia? T'agradaria veure la teva instantània a la nostra portada? Ara és el teu moment. Agafa la càmera i participa!

Envia'ns la proposta a info@celobert.cat

seguint els requisits que t'expliquem a continuació, i si és una de les seleccionades serà publicada a la portada de la revista **Celobert**.

Requisits

1. Temàtica: Celobert
2. Format vertical
3. Resolució 300 ppp
4. Explicació de la fotografia (450 caràcters màx.)
5. Títol de la fotografia
6. Nom i cognoms de l'autor
7. Direcció xarxes socials de l'autor

Bases

1. Les persones participants assumeixen l'autoria i originalitat de la fotografia, així com cedeixen gratuïtament la seva obra, perquè, en cas de ser seleccionada, sigui publicada a la portada de la revista **Celobert**. Aquesta es posarà en contacte via e-mail amb l'autor seleccionat prèviament a la seva publicació.
2. L'enviament de la proposta implica l'acceptació d'aquestes bases.

Els lectors de **Celobert** que ho vulgueu, podeu demanar que us fem arribar la revista en format pdf a info@celobert.cat

El paper amb el qual confeccionem el **Celobert** prové d'explotacions forestals sostenibles i per a la seva producció s'han seguit els més estrictes controls mediambientals.

Celobert

Edició Costa Brava Sud
Noticiari i opinió de la vida quotidiana
Agost 2020 | Núm. 182

Editor i director

Lluís Amat
639 082 976 | info@celobert.cat

Patrocinadors

Comptem amb el suport dels
anunciants d'aquesta edició

Disseny gràfic i maquetació

Maria Àngels Maresma

Col·laboradors

Aitor Roger, Alba Lupiáñez,
Guifré Ripoll, Marina Garcia Carbonell,
Maria Joancomartí, Jaume Planas,
Maia Kanaan, Pol Ginesta, Olga Casado,
Fèlix Rabassa i Maximià de Bonós

Convidats

Bernat Puigtobella, Núria Membrives,
Julià Silvestre, Núria Gascons, Laura
Juanola, Quim Torrecillas, Gemma
Aguilera i Jordi Aragonès

Fotos

M. Assumpció Comas, Tomàs Solà,
Arxius Municipals i Ajuntament
de Blanes, Lloret i Tossa

Il·lustracions

Joan Antoni Poch

Consell lingüístic

Anna Camps i Puig

Dipòsit legal

GI-1121-2003 Cap part d'aquesta
publicació pot ser reproduïda o difosa
per cap mitjà sense permís de l'editor

DE L'EDITOR

Sense casa i sense feina

Joan Antoni Poch

El govern català i l'espanyol afirmen que són partidaris d'acollir refugiats i d'una política d'immigració més oberta i progressista. En mans dels primers hi ha demanar-ho i facilitar més polítiques d'integració, i és cosa dels segons canviar la legislació per fer-ho realitat i prendre iniciatives com ara tancar els CIE. Si no tens papers, no pots llogar una casa. I si no tens papers, no pots treballar legalment. Sense casa i sense feina és impossible sortir-se'n i fer vida normal. Els passa a moltes persones que han arribat al nostre país sense contracte de feina, que l'han perduda o que han deixat de ser menors tutelats.

En els darrers temps les ocupacions han estat sota el focus en molts debats sobre inseguretat. S'ha obviat el problema de fons (les dificultats d'integració i per accedir a papers) i s'ha posat només l'accent els delictes o el mal comportament dels implicats. És evident que calen mesures per garantir la seguretat i la convivència del conjunt dels veïns. Les normes es compleixen en benefici de la comunitat.

Fa dècades que arriba a casa nostra immigració sense papers. I no tenir-ne no implica tornar als seus països d'origen, no ens duem a engany. Es queden buscant una vida millor i la majoria tard o d'hora la majoria n'acaba tenint perquè troba les vies per integrar-se. Però els tràngols que passen ens haurien de fer recapacitar sobre quines oportunitats tenen. L'exigència en deures ha d'anar compassada amb l'oferta de drets.

Quan parlem d'una societat més justa, més acollidora i més integradora parlem de donar sortides, d'atacar les bosses de marginalitat que produeixen situacions com no tenir papers i haver de viure sense pis o feina. La pandèmia del coronavirus ha fet que mesures com ara oferir ajuda social a les persones que han ocupat habitatges per fer front aquesta mena de situacions tingui sentit. El govern espanyol, per exemple, deixa fora d'aquests supòsits les persones sense papers, com si negar una realitat la canviés.

Oferir ajudes (com ara obligar els grans propietaris a oferir lloguer social) a les persones vulnerables que ocupen perquè deixin de ser-ho és el que preveu, per exemple, l'últim decret d'habitatge de la Generalitat, que busca reduir la conflictivitat i afavorir la integració. El PP però, gens sensible a l'autogovern i als drets dels nouvinguts, l'ha recorregut al Tribunal Constitucional. Acusen el Govern de voler convertir Catalunya "en un paradís ocupa". No ho és, però és lluny de ser un paradís de convivència i calen solucions per endreçar la situació. Abordar aquesta problemàtica també forma part de la reconstrucció o la represa, com en vulgueu dir. ■

Bernat Puigtobella,
editor, escriptor, crític literari
i traductor català.

Estem immersos en una crisi cultural. Cal distingir-la de la crisi de la cultura, que és econòmica, i no pas conjuntural. La crisi cultural és de naturalesa política i és el resultat de no haver entès que la cultura hauria d'haver estat troncal durant el procés a l'hora de redefinir quin país volem. I no ho ha estat.

Hem après que no és imposant una cultura que legitimarem la nació.

El procés ha deixat de banda la cultura per por de caure en la temptació de l'essencialisme excloent. Per mor d'eixamplar la base, els partits han preferit centrar el discurs en el benestar i els avantatges materials d'una futura Catalunya independent en lloc d'afrontar una exigència des de fa massa temps inajornable: la vertebració del país, amb totes les seves llengües i accents, en un context acceleradament globalitzador, que passa per aglutinar identitats diverses en un gran projecte cultural.

I això no s'ha fet per culpa de dues aprensions. El temor de diluir la pròpia cultura catalana en el magma de totes les altres i la inèrcia de creure que la política cultural havia de centrar-se únicament en la reconstrucció en clau de present d'una tradició que no havíem pogut consolidar per culpa de successives interrupcions (entengui's dictadures) polítiques. Sense adonar-nos que mentre nosaltres treballàvem industriósament com formiguetes per la nostra cultura, creixien poderoses indústries mediàtiques centrifugadores al nostre voltant.

Eixamplar la base cultural de Catalunya passa perquè tothom se'n senti partícep des de la seva identitat.

Per por de fer servir la cultura i la llengua com a armes o escuts d'un discurs que fàcilment podria ser titllat de xenòfob o nacionalista, el procés ha amagat la cultura sota l'ala en lloc d'afrontar el repte més difícil: entendre

que són els processos culturals els que poden donar sentit a les comunitats, resignificar-les i dotar-les de rellevància dins un conjunt més ampli.

Hem après que no és imposant una cultura que legitimarem la nació. Però no n'hi havia prou en ser respectuosos amb l'altre. Calia barrejar-s'hi més, escoltar-lo i contagiar-lo, sense rendir-se ingènuament a l'abraçada de l'os.

Eixamplar la base cultural de Catalunya passa perquè tothom se'n senti partícep des de la seva identitat. Vist amb retrospectiva, la fira de Frankfurt de 2005 va ser una gran oportunitat per donar a conèixer la literatura catalana, però vam tancar en fals un debat en clau interna que ens hauria pogut fer avançar en aquesta direcció que apuntem. No vam veure venir el que ens venia al damunt i la polèmica sobre el bilingüisme de la sèrie Drama demostra que no hem avançat gaire.

El debat sobre el futur immediat de la cultura catalana passa per dilucidar si la immunitat que necessitarà per sobreviure s'ha de construir amb barreres de protecció (cultivem el nostre hortet) o si passa per obrir-se al contagi i afirmant sense complexos la pròpia identitat. Donant la cara.

Caldrà fer entendre que qualsevol intent legítim de construir un discurs cultural amb entitat passa per no descurar la llengua i la tradició pròpies, però que només una cultura oberta, porosa però amb membranes resistents, és i serà la base de qualsevol projecte polític amb cara i ulls.

La crisi de la cultura es podrà mitigar amb una dotació pressupostària més alta. Però l'objectiu del 2% serà insuficient si no sabem per què volem aquests diners. Seran un alleujament per a un moment d'extrema precarietat del treballador cultural, però a la llarga no seran transformadors si no els sabem conduir amb un criteri polític fecund.

L'atzagaiada del coronavirus ens situa a tots en l'imperatiu de reiniciar la cultura. Ara bé, no n'hi ha prou amb subsidis per tirar endavant, sinó que cal fer foc nou. La crisi de la cultura és una conseqüència d'una crisi institucional, però la deriva política només es pot redreçar si afrontem de cara la crisi cultural, que hauria de interpel·lar a tota la ciutadania. És la crisi cultural que ens ha abocat a una crisi política i no al revés. Reiniciem la cultura, sense drames. ■

La revista Recvll arriba als 100 anys

La Covid-19 no ha permès que el 20 de juliol, l'Associació Recvll de Blanes recollís de mans del President Quim Torra, al Palau de la Generalitat, la Creu de Sant Jordi, concedida en motiu del centenari de la revista

Recvll va néixer el mes de juny de 1920, ara ha fet 100 anys, i aquesta longevitat en el temps –els editors de revistes coneixen més bé que ningú el què costa fer-les sortir cada mes– i la seva contribució a favor de la cultura i la llengua catalana mereixien aquest reconeixement.

Recvll té un paper destacat en la història de la premsa en català i en la descoberta de nous autors, sobretot a partir de la creació dels Premis Literaris Recvll el 1965

Recvll té un paper destacat en la història de la premsa en català i en la descoberta de nous autors, sobretot a partir de la creació dels *Premis Literaris Recvll* el 1965, que, entre altres mèrits –amb un jurat imparcial i compromès– tingué l'encert de premiar a joves escriptors com Montserrat Roig, Carme Riera, Jaume Cabré...

Els més de 2.000 números de la revista son una font historiogràfica molt rica en continguts per tots aquells historiadors o ciutadans curiosos que vulguin conèixer millor una part de la història blanenca del darrer segle. *Recvll* és una obra creada sota l'impuls d'uns joves del poble amb inquietuds periodístiques, que feia molt de temps que tenien l'anhel de fer un periò-

dic, i va néixer amb voluntat d'explicar-nos les coses quotidianes que passaven a Blanes. La llavor que van plantar va donar fruit i ha perviscut tots aquests anys, superant períodes de dificultats, censura, etapes de pausa –sobretot la de 1936 a 1949 per la guerra i la primera i llarga nit franquista, la de la dècada dels quaranta–, multes i prohibicions...

Aquells primers redactors de 1920 ben aviat trobaven el suport d'escriptors consagrats i del grup d'artistes que estiuejaven a la vila. Així, des de la dècada dels anys vint ja hi van col·laborar assíduament Joaquim Ruyra, Joan G. Junceda, Josep i Emerència Roig i Raventós, Vicenç Coma i Soley...

Durant el franquisme la revista va mantenir sempre l'orientació catòlica i fou tota una escola per a les noves generacions. La defensa de la catalanitat i de la llengua porten a *Recvll* a iniciar actives campanyes a favor de l'ensenyament del català a l'escola; reclamen un homenatge institucional a Pompeu Fabra –és obra de Recvll el primer carrer dedicat a la memòria de Fabra–; organitzen els Viatges Recvll per conèixer la geografia i la història de Catalunya; les sessions literàries al Centre; cicles de conferències; múltiples articles de denúncia social a través de les seves pàgines...

La nòmina d'escriptors, artistes i col·laboradors que han passat per Recvll al llarg d'aquests cent anys és enorme. A tots ells,

Els premiats: Albert Canadell, Jaume Planas, Ramon Madaula i Joan Callau

a la persistència dels qui des de Blanes o des d'altres poblacions han unit esforços per tirar endavant aquest projecte literari i cultural, a totes aquestes persones, la nostra més sincera felicitació per la Creu de Sant Jordi.

Els Premis Recvll

Ja són 56 les edicions dels Premis Literaris Recvll de Blanes. Aquest any, coincidint amb els 100 anys de la revista, la festa literària va tenir lloc al Teatre de Blanes i a l'emblemàtic Convent, on es va servir el dinar, presidit pel President de la Generalitat, el també blanenc Quim Torra. Enguany, el Premi de Narració Joaquim Ruyra va ser per Albert Canadell Vilalta, de Torelló, per l'obra *La Ferida*. Descendent de nissagues masoveres, l'autor es defineix com a escriptor i artesà. Ha publicat diverses obres –novel·les breus, contes i poemaris– i ha obtingut diversos premis literaris i reconeixements. La novel·la guanyadora aplega dues obres narratives. Els personatges principals de totes dues narracions fugen de la selva humana i de les turbulències interiors per endinsar-se en la veritable selva amazònica, una natura desmesurada que l'autor explica que està reflectit en el propi títol: *La ferida*.

El Premi de Poesia Benet Ribas el va guanyar Joan Callau Fortuna, de L'Ametlla de Mar, amb l'obra *Com l'Hora Blava*.

Ja són 56 les edicions dels Premis Literaris Recvll de Blanes

Activista cultural, impulsor i coordinador del Premi de Narrativa Vila de L'Ametlla de Mar i del Premi Nit de Poesia al Carrer, l'autor ha publicat diversos llibres de poemes, tots ells guanyadors de diversos guardons. Al llarg dels 49 poemes que componen *Com l'Hora Blava*, el llibre transcorre un viatge introspectiu i intens, tant a la recerca de la pròpia essència salvada de les trencadisses, com de tornada d'aquest interior de sí mateix a través d'una percepció de l'altre.

El Premi de Teatre Josep Ametller fou per Ramon Madaula i Canadell, de Sant Cugat, amb l'obra *Els Brugarol*. És la segona vegada en pocs anys que l'actor i director teatral guanya un Premi de Teatre Josep Ametller als Recvll de Blanes. Fa sis anys va guanyar amb l'obra *Coses Nostres* i ara revalida el mateix guardó, que se suma a un extens palmarès. *Els Brugarol* explica la història d'una família de l'alta burgesia catalana que dóna títol a l'obra. La filla, activista social i feminista, decideix canviar-se el cognom pel de la mare, davant l'enuig de son pare, que no entén perquè la seva filla no vol donar continuïtat a la nissaga dels Brugarol.

El Premi de Retrat Literari Rafel Cornellà - Joaquim Abril fou **Jaume Planas Perxachs**, de Blanes. També és la segona vegada que aquest autor guanya un Premi Recvll en pocs anys, tot i que en aquella primera ocasió del 2016 va ser en la categoria de Periodisme amb l'article '*Notícia d'aparador*'. Ha estat finalista del Premi Vent de Port de Tremp els anys 2004 i 2018, així com del Premi de Narrativa Curta Tinet l'any passat. És col·laborador puntual de la Revista de Girona i mensualment participa a **Celobert**.

La veu narradora del retrat literari *Un weekend* prop de l'estanyés un escriptor encarregat de fer la biografia del duet de rock banyolí '*Kitsch*' que es trasllada a la casa i estudi de gravació del cantant del grup, on han concertat una entrevista durant un cap de setmana amb els dos protagonistes del llibre que ha de fer. Aquest pretext és el que utilitza Jaume Planas com a fil conductor per radiografiar la banda de música.

Finalment, el Premi de Periodisme Salvador Reynaldos va ser declarat desert. ■

Blanes està una vegada més d'enhorabona en l'àmbit esportiu

Dues gimnastes blanques s'incorporaran al Centre d'Alt Rendiment (CAR)

Blanes està una vegada més d'enhorabona en l'àmbit esportiu, al haver conegut una molt bona notícia que se li ha comunicat aquests dies. Es tracta de dues joves gimnastes blanques que s'incorporaran al CAR, el Centre d'Alt Rendiment Esportiu de Sant Cugat del Vallès de cara al proper curs 2020-2021, és a dir: a partir del setembre.

Elles són **Paula Portés**, del Club Rítmica Blanes, i **Mariona Martín**, del Club Esportiu Blanenc de Gimnàstica Rítmica. Les dues atletes accediran al CAR amb una beca de règim intern que els ha atorgat el Consell Català de l'Esport a petició de la Federació Catalana de Gimnàstica.

El Centre d'Alt Rendiment Esportiu és un organisme públic que aixopluga esportistes de les més variades disciplines.

Es va posar en marxa l'any 1987 i va ser primer CAR d'arreu del món que incloïa poder disposar d'un centre educatiu, un fet diferencial que permet als seus esportistes poder seguir amb els estudis acadèmics alhora que perfeccionen les seves respectives disciplines. Pel CAR hi ha passat destacades figures de l'esport català com el gimnasta Gervasi Defererr, la tenista Arantxa Sánchez Vicario o bé, més recentment, Gemma Mengual o Mireia Belmonte, entre d'altres. ■

El futbol professional compta amb un nou esportista blanenc a primera línia: Adrià Guerrero Aguilar

Nascut a Blanes el 28 de gener de l'any 1998, Adrià Guerrero ha esmerçat molts anys de treball i sacrificis abans d'arribar on és ara. Format amb l'Associació Esportiva Ca la Guidó de Blanes, el jove

esportista també va ser a la Fundació Sánchez Llibre. Ha jugat amb el juvenil del Futbol Club Barcelona, així com amb el Damm i el Reus Deportiu a Segona Divisió abans d'arribar al Valencia CF. ■

Foto 1. Paula Portés i Mariona Martín
Foto 2. Adrià Guerrero Aguilar

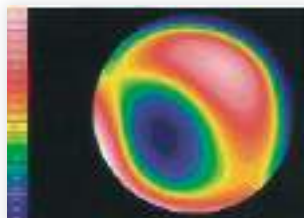
ÒPTICA PLANELLS

Plaça Verge Maria, 1 · 17300 Blanes
T. 972 33 69 58

La teva salut visual és la nostra prioritat!

T'ofereim un servei integral per cuidar des d'avui la salut dels teus ulls

Detectar a temps una malaltia ocular és evitar que la teva vista es vegi afectada d'una manera irreversible

REFRACCIÓ COMPLETA
IDENTIFICACIÓ I CONTROL
QUERATOCON
GLAUCOMA
CATARACTES

IDENTITATS

En el comiat d'en Falet: 110 anys de vida

Potser el poema més conegut d'Antoni Bori i Fontestà és L'escut de Catalunya, que es publicà l'any 1892 formant part del poemari titulat *Lo trobador català*. Es va fer tant popular que s'ensenyava a l'escola, on els nens l'aprenien de memòria. Aquest és un dels dos poemes que no faltaven mai a la sobretaula dels dinars presidits per en Falet, que esperava

respectuós que arribés el seu moment, per recitar-lo enmig del silenci dels comensals i acabar sentenciant:

(...) i passant quatre ditades del brau Jofre en l'escut blanc, hi deixava senyalades les quatre barres de sang.

En Falet, Pregoner l'any 2014

En Joaquim Illas Illas va néixer a Blanes el 26 de juliol de 1909. Els seu pare era Rafel Illas Creixell, nascut el 1882, fill de Joaquim Illas Targas, de Tordera, i Maria Àngela Creixell, de Blanes, els avis d'en Falet.

En Joaquim ens ha deixat aquest mes de juliol, pocs dies abans de celebrar el seu 111è aniversari. Era, segurament un dels blanencs més populars i apreciats de Blanes, per tots conegut pel seu motiu, en Falet. Als seus 110 anys, no tan sols era l'home més gran de Blanes, sinó que també ho era d'arreu de Catalunya.

Bori i Fontestà va escriure que "Xauxa és el país més gran i bonic per excel·lència; allà es neda en l'opulència i de pobres no n'hi ha. Allà no mana ningú i tothom creu i va recte, perquè s'acata i respecta el pensar de cada u. Així tots viuen tranquils en la més dolça harmonia, sense crims, ni policia, ni plets, ni guerres civils." *La terra de xauxa* era un altre dels poemes que més agradaven a en Falet. Potser, en part, el que diuen aquests versos són un reflex de la seva vida, una vida pausada, amb costums saludables –li agrada caminar i menjar sa– i sense estridències.

Vivia amb la seva filla Maria Àngela al carrer Roig i Jalpí –abans conegut com el carrer del Mar, com li agradava recordar. Fou el més gran de quatre germans. Amb tants anys i tants canvis de règim polític i amb una guerra "incivil" pel mig, és normal que hagués fet diferents oficis: un dels primers en una espardenyeria, com el seu pare, que també va fer de pescador; en un taller mecànic; de torner reparant vaixells a Bordeus; o a la botiga familiar, amb la seva dona, un d'aquells "colmadors", una botiga d'ultramarins que com en Falet –que tenia el seu telèfon mòbil– va haver d'adaptar-se als nous temps i es convertí en un dels primers autoserveis de Blanes.

La seva tasca com a col·laborador de la Secció d'imatges de l'Arxiu Municipal durant prop de 16 anys va permetre-li compartir els seus coneixements del poble i la seva gent i ajudava a documentar fotografies antigues, feia xerrades a les escoles, participava en programes de televisió... I l'any 2014, amb 105 anys l'Ajuntament el va escollir perquè fos el pregoner de la Festa Major de Santa Anna. La seva popularitat va traspasar fronteres. Descansa en pau, Falet! ■

El Jaciment Romà dels Padrets a Blanes, el darrer per descobrir al litoral català

L'Ajuntament de Blanes, a través de l'Arxiu Municipal, segueix treballant en el projecte de fer l'excavació a fons i museïtzar el Jaciment Romà d'Els Padrets

L'Ajuntament de Blanes, a través de l'Arxiu Municipal, segueix treballant en el projecte de fer l'excavació a fons i museïtzar el Jaciment Romà d'Els Padrets, situat en la característica penya que domina el barri de Sa Massaneda, al centre de la ciutat, i que amaga vestigis de l'època romana en un període situat entre l'any 75 abans de Crist i l'any 50 després de Crist. Ara el consistori blanenc ha donat un pas més i ha realitzat una prospecció amb georadar per tot el terreny de la zona on hi ha el jaciment.

És el pas previ abans no es faci l'excavació en extensió a tota la zona, una actuació prevista per aquesta tardor, al darrer trimestre del 2020. El resultat de la prospecció en georadar està previst que sigui lliurat a l'Ajuntament a finals d'estiu, ja que cal interpretar tot el treball de camp perquè es puguin treure les conclusions el màxim de fiables possible.

Els treballs que s'han fet al jaciment, recomanats pel Servei d'Arqueologia de la Generalitat, han significat un cost de 3.200 €, i els resultats de la intervenció es processaran per obtenir un conjunt de visualització del subsòl a profunditats successives fins al límit de penetració a què s'ha pogut arribar. Amb aquesta vistes

soterrades en planta s'estan interpretant individualment cada capa, generant esquemes vectorials.

La memòria d'intervenció que es lliurarà a l'Arxiu Municipal a finals d'estiu també inclourà un esquema de síntesi d'interpretació i un text on estaran detallades les possibles anomalies detectades, així com la seva interpretació per facilitar l'extracció de conclusions. La tècnica de georadar en extensió consisteix en la cobertura d'una superfície determinada amb seccions que posteriorment s'integren en un sol bloc de dades tridimensionals.

Això permet generar visualitzacions del subsòl a diferents profunditats i un model dels diferents materials del subsòl que s'obtenen de manera no invasiva. Un dels factors clau en l'aplicació d'aquesta tècnica és la resolució.

Els treballs que s'han fet al jaciment, recomanats pel Servei d'Arqueologia de la Generalitat, han significat un cost de 3.200 €

Prospecció en georadar

De manera similar a la imatge digital, com més dades s'obtenen a través de lectures successives en superfície per metre quadrat, més detallat resulta el model de subsòl que s'obté.

Un segon factor important és la geologia local o els materials allotjats al subsòl, com ara restes constructives, cavitats, abocaments de runes i més. El tipus de materials del subsòl condicionen la penetració del georadar, de manera que la profunditat que es pot assolir varia en funció de l'estat en què es trobi. Per facilitar la validesa d'aquest darrer aspecte l'Ajuntament va efectuar una nova desbrossada per tota l'extensió de terreny perquè la màquina del georadar pogués actuar de la manera més efectiva possible.

Primers treballs iniciats a finals del 2019, afectats per la COVID-19

A finals de l'any passat es van iniciar els primers treballs previs d'excavació que durant aquest 2020 haurien d'haver continuat amb successives noves fases del projecte, havent-se d'aturar com un efecte col·lateral més de la COVID-19. El desembre de 2019 es va fer un estudi preliminar amb 'Atri, Cultura i Patrimoni', una empresa que compta amb una llarga expertesa en aquest àmbit, comandada per l'arqueòleg Joan Llinàs i Pol.

Un fragment de la memòria històrica del municipi que suscita l'interès de tota la ciutadania

Joan Llinàs és un dels tècnics selvatans que coneix millor el període de l'antiguitat a la nostra comarca, tal com demostra el seu reputat currículum. La coordinació de tot el projecte va a càrrec del director de l'Arxiu Municipal, Toni Reyes, qui ha destacat la importància del projecte en què s'està treballant. L'excavació serà la més ambiciosa que s'haurà fet en relació als vestigis que hi ha en aquest jaciment.

El darrer jaciment romà per descobrir al litoral català

Toni Reyes director de l'Arxiu Municipal, recorda que l'excavació més referenciada i específica realitzada amb anterioritat al Jaciment d'Els Padrets data de la dècada dels anys 70. Les restes que es van descobrir llavors podrien ser coetànies a dues altres ciutats que contenen destacats jaciments de principis de l'època romana. Es tracta dels assentaments de Iluro, a Mataró, i Bétulo, a Badalona.

La diferència respecte aquests dos altres jaciments a territori barceloní és que, a priori, la ciutat de Blanda (Blanes) es creu que presentarà un perímetre inferior en la seva totalitat. Aquests treballs formen part del projecte genèric que inclou tant l'excavació i museïtzació de les restes, com la mateixa estabilització del talús de la penya d'Els Padrets. El projecte compta amb un pressupost total de 615.600 €, i és un dels dos presentats al PUOSC, el Pla Únic d'Obres i Serveis de la Generalitat.

A Blanes parlar del Jaciment Romà d'Els Padrets és com parlar d'una autèntica llegenda viva, un fragment de la memòria històrica del municipi que suscita l'interès de tota la ciutadania perquè continuen sense aflorar a la superfície. Prova d'això va ser que, com a treballs preliminars a les excavacions que es van fer al desembre, es va organitzar una Jornada de Neteja Ciutadana per recollir les deixalles que hi havia. Una cinquantena de voluntaris van recollir 1'5 tones de brossa durant la sessió que es va allargar tot el matí d'un diumenge. ■

Els Padrets, penya que domina el barri de Sa Massaneda

CLÍNICA DENTAL

Fernando L. Cepeda Valdez
ODONTÒLEG
Col·legiat núm. 1.202

Plaça d'Espanya, 5, 1r
17300 Blanes (Girona)

Hores convingudes:
Tel. 972 336 250

Telèfon urgències
629 854 637
fcpda2010@hotmail.com

Codi ètic per garantir la transparència a l'Ajuntament de Lloret

El ple celebrat el passat 6 de juliol la va aprovar de manera definitiva després d'acceptar i desestimar algunes alegacions presentades

L'Ajuntament de Lloret de Mar compta amb un codi ètic i de bon govern per garantir la transparència. Es va aprovar a l'últim ple municipal de manera definitiva, després d'acceptar i desestimar algunes alegacions presentades.

El document ha de servir perquè els polítics i els alts càrrecs del consistori actuïn d'acord amb el que marca la Llei de Transparència. Així doncs, el codi marca les pautes a seguir, per exemple, quan es rep un regal o quan s'han de prendre decisions d'aspectes relacionats amb alguna persona propera. El codi també preveu la creació d'una comissió ètica que avaluï que es compleixin tots els bons comportaments.

El Govern (Junts per Lloret, ERC i regidors no adscrits) va comptar amb el suport de tots els grups excepte el PSC, a qui no se li van acceptar les alegacions i es va abstenir. C's va votar-hi a favor, tot i que va lamentar que no s'acceptessin les seves alegacions, especialment la que demanava que es regulés el transfuguisme. ERC, per la seva banda, a l'aprovació inicial, fa uns mesos, es va abstenir, però aquest cop va votar a favor del codi perquè s'han modificat alguns aspectes, com ara que no inclou tots els funcionaris, sinó només els alts càrrecs. Lloret en Comú celebra

que s'hagin acceptat diferents propostes de la formació i considera que és un bon codi ètic. Recordem que el codi ja es va treballar en el mandat anterior i es van presentar diferents esborranys entre els anys 2017 i 2018.

Altres punts de l'ordre del dia: L'Ajuntament publicarà a la seva pàgina web de manera clara i de fàcil accés tota la informació referent a les mocions que s'aprovin al ple municipal. Així es va acordar per unanimitat a partir d'una moció del PSC que es va aprovar amb una esmena presentada per diferents grups.

Unanimitat també en l'aprovació inicial del Pla de prevenció d'incendis forestals de Lloret de Mar. L'objectiu és establir les actuacions que s'han de dur a terme per minimitzar el risc d'incendi forestal, evitar-ne la propagació, limitar-ne els efectes i facilitar-ne l'extinció.

El document ha de servir perquè els polítics i els alts càrrecs del consistori actuïn d'acord amb el que marca la Llei de Transparència

Plenari Lloret de Mar

Lloret comptarà amb un cens de béns culturals i naturals d'interès cultural local

Lloret comptarà amb un cens de béns culturals i naturals d'interès cultural local. Així es va aprovar arran d'una moció presentada per Lloret en Comú, que també va comptar amb la unanimitat de tots els grups. La proposta també preveu que, un cop elaborat el cens, s'avalui l'estat de cadascun dels béns declarats d'interès cultural local per procedir-ne a la restauració.

I encara va haver-hi unanimitat en una altra proposta. És una moció de C's perquè l'Ajuntament faci una campanya informativa sobre el comportament invasor de la vespa asiàtica i els seus impactes negatius en els ecosistemes naturals i en les activitats humanes i econòmiques. A més, també es farà una campanya de detecció i control i des del departament de Protecció Civil es tornarà a prestar el servei gratuït de control de nius d'aquest insecte en espais privats. La moció també proposa que, si des del departament de

Protecció Civil es considera convenient, es compri una pistola d'aire comprimit, una eina que complementa a la perxa i a l'esprai, a banda de disminuir l'ús d'insecticides i ser, per tant, més ecològica, segons apunta l'associació Stop Velutina. C's va posar de manifest que durant la primavera i estiu de l'any passat es van registrar una dotzena de casos en què veïns de Lloret van tenir nius d'aquests insectes en els seus balcons i jardins.

Desestimada, en canvi, la moció del PSC perquè l'Ajuntament sol·licités a la Generalitat que li delegués la gestió del servei de menjador dels centres educatius del municipi, per després delegar-lo a les AMPA o AFA que ho volguessin. Cap partit no hi va donar suport. Recordem que el Consell Comarcal havia renunciat a la gestió del servei, però ja va anunciar que rectificava i en recuperava la gestió.

El ple va rebutjar també la moció de C's per al desenvolupament d'un pla de revitalització del Mercat Municipal, perquè precisament l'Ajuntament acaba de rebre un estudi de l'Institut Municipal de Mercats de Barcelona que proposa com s'ha de revitalitzar aquest equipament. Així doncs, el govern va matisar que ja treballa per donar vida al mercat

i va comprometre's a reunir-se amb tots els grups per presentar-los l'estudi.

Desestimada també la moció presentada pel PSC que demanava que es condemnés públicament l'acció de transfuguisme dels quatre regidors que formaven part d'aquest partit i que ara són regidors no adscrits. El Govern (Junts per Lloret, ERC i regidors no adscrits) hi va votar en contra, mentre que C's hi va donar suport i Lloret en Comú i Força Lloret es van abstenir. Els socialistes volien que es fes aquesta condemna pública com a mesura de pedagogia política davant la ciutadania. A més, la formació de l'oposició, que ara mateix només compta amb un regidor, volia instar al Parlament de Catalunya i al Congrés de Diputats perquè canviïn la legislació de règim local per regular adequadament la figura dels regidors no adscrits.

Finalment, Lloret en Comú va retirar de l'ordre del dia la moció per demanar la creació d'una comissió al Congrés dels Diputats per esclarir els presumptes delictes de blanqueig de capital i frau fiscal del rei emèrit Joan Carles I. ■

El Consell Veïnal de Lloret, cedeix un milió d'euros dels Pressupostos Participats 2020 a projectes de caire social

Aquesta partida pressupostària era per executar els projectes més votats de l'edició d'enguany dels Pressupostos Participats, i ara es destinaran a pal·liar els efectes econòmics i socials com a conseqüència de la emergència sanitària

Els membres varen explicar que les millores urbanístiques degudes al desenvolupament dels projectes, podien esperar, però no així l'emergència social, i que era més prioritari que les inversions a realitzar fossin per disminuir els efectes de la COVID-19. L'alcalde, Jaume Dulsat, ha destacat "la solidaritat dels veïns i veïnes, a més de la de nombroses empreses de Lloret, per aportar tot l'ajut possible en aquest moments de màxima complexitat". ■ Celobert

Clínica Veterinària RODAMÓN Dra. Mònica Pérez Redruello

De dilluns a divendres de 10.30
a 18 h. Dissabtes de 10 a 12 h.

C. Josep Tarradellas, 6
BLANES
Tel. 972 352 046

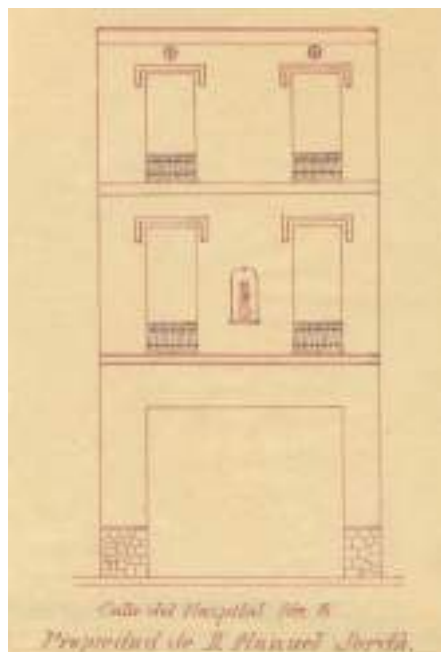

Fornícules al carrer

Bocins d'història, cultura i religió del passat

La costum de col·locar imatges religioses a les façanes és una tradició molt estesa al llarg del territori català. Sigui per iniciativa individual dels propietaris, o per desig comunitari de tot un carrer o barri, aquestes imatges van decorar nombroses façanes convertint-se en símbols de protecció i fe populars. L'origen de les capelles veïnals té lloc a la fi de l'Estat Mitjà, moment en que moltes d'aquestes, sobretot a les grans ciutats, van ser finançades pels gremis.

Són testimonis muts dels canvis urbanístics que han modificat la fesomia dels carrers, però també de les costums i del motiu per el qual un dia van ser emplaçats on es troben avui

1. Estat actual de la imatge del sant, s'hi aprecia el deteriorament de la talla de fusta i les vestidures. Foto: M. Garcia. 2. Alçat de la façana per a l'ampliació de l'Hotel Comerç, on s'hi pot veure la fornícula 1922. SAMLM Servei d'Arxiu Municipal de Lloret de Mar. 3. Fornícula de Sant Antoni de Pàdua al carrer Hospital Vell, 6. Foto: Ma Assumpció Comas.

Sovint quan passegem pels carrers de la nostra vila ens adonem que si aixequem la vista podem veure nombrosos exemples d'aquestes capelletes. Són testimonis muts dels canvis urbanístics que han modificat la fesomia dels carrers, però també de les costums i del motiu per el qual un dia van ser emplaçats on es troben avui.

Actualment el Nucli Antic de Lloret conserva un total de deu fornícules dedicades en major part a sants, tot i que existeixen dues dedicades a la Mare de Déu. Malauradament la majoria d'aquestes capelles va ser víctima dels estralls de la Guerra Civil i no conserven les imatges que custodiaven originàriament. Una gran part van ser substituïdes pels volts dels anys 40 del segle xx moment en que el culte popular va ser altre cop normalitzat.

Sant Antoni de Pàdua, protegeix-nos al mar i en terra ferma

Al carrer de l'Hospital Vell, número 6, façana de l'antic Hotel Comerç o Hotel Planas, es conserva la fornícula amb la imatge més antiga de tota la vila. Es tracta d'una capelleta dedicada a Sant Antoni de Pàdua una advocació poc comú a Lloret però que curiosament té la seva raó de ser en l'antiga casa que ocupava aquesta finca. La imatge presenta al sant amb la seva iconografia més estesa: porta l'hàbit franciscà, el pentinat amb tonsura i el nen Jesús als braços fent referència a un dels miracles de la seva hagiografia. És l'única talla religiosa de vestir que es conserva a les fornícules dels carrers del municipi i alhora la més antiga.

Al segle XIX i principis del XX es van popularitzar les imatges religioses de vestir conegudes amb el nom de "cap i pota". Es tractava de sants, marededus i cristos, sovint amb braços articulats,

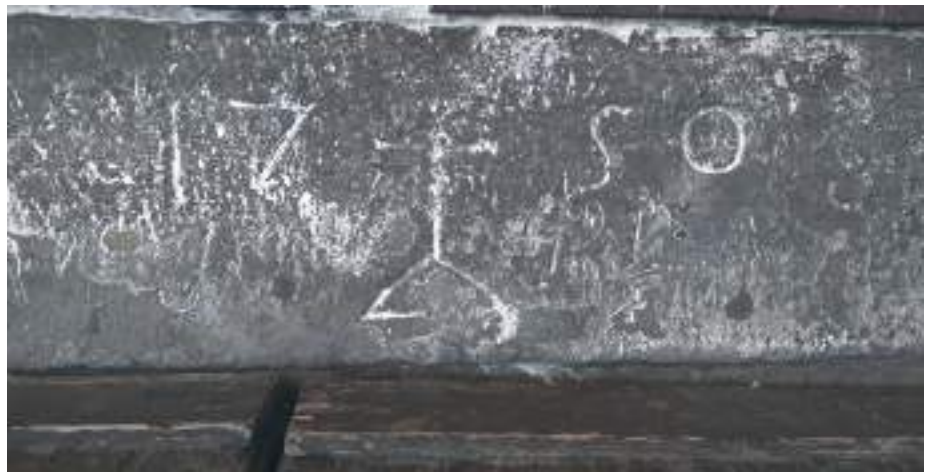
El Nucli Antic de Lloret conserva un total de deu fornícules dedicades en major part a sants

que permetien ser abillats amb robes i joies donant una sensació molt realista. Avui aquest sant Antoni es troba molt malmès pel pas del temps. Malgrat tot podem veure com conserva encara l'hàbit de franciscà i la camisa interior en tela blanca que el guarnia. El vestit del nen Jesús, completament desintegrat, presenta detalls del ribetejat fets amb puntes de coixí. La imatge, tallada en fusta, ha perdut part de la seva policromia i estabilitat estructural.

La fortuna va voler que la capelleta tornés a ser emplaçada novament en enderrocar l'antiga casa que ocupava la finca. D'aquesta manera avui podem

La fornícula sembla testimoniar i perpetuar la voluntat dels que la van bastir: ser protegits al mar i a terra ferma.

4. Antiga llinda de 1750 ubicada al portal del garatge. Foto: M. Garcia

contemplar un sant que ha vist passar més de dues centúries per davant dels seus ulls.

El 1920 l'antic Hotel Comercio o Hotel Planas, havia construït el seu edifici principal i, dos anys més tard, va fer una ampliació edificant un cos annex amb el garatge i noves estances. En els plànols del projecte d'obres, conservats al SAMLML, podem veure com ja es preveia bastir-hi una fornícula per aquest mateix sant. El fet de que en el disseny de la façana del 1922 ja hi estigues prevista la fornícula i, fins i tot, es dibuixés l'efígie de sant Antoni, ens reafirma la sospita de que aquesta talla de Sant Antoni de Pàdua ja existia en la casa que es va enderrocar per a construir-hi l'hotel. Testimonis orals recollits en la premsa dels anys 80 del segle XX així ho corroboren.

La hipòtesis encara pren més força si ens fixem en un detall curiós: la pedra que fa de portal al garatge de la finca. Es tracta de l'antiga llinda de la casa que hi havia anteriorment la qual va ser reaprofitada com a pedrís d'entrada. Tot i presentar un fort desgast s'hi endevina encara la data de construcció 1750, en el centre una creu i una sèrie de lletres i números inconnexos: a, 8, J/T(adeu?) i B(otet?). És un dels molts exemples de llindes vuitcentistes que encara avui es conserven al nucli antic de Lloret. Tot i l'evolució urbanística aquestes ens permeten imaginar com devia ser la fesomia de les cases i, a més, ens aporten informació molt valuosa, la data de construcció, el nom dels propietaris i la seva professió en alguns casos.

Sabem per antics padrons i notícies de la historiografia local, que la finca que esmentem en aquest article hi va viure la família Botet - Domènech. El patriarca, Tadeu Botet i Gimbernau, va casar-se a Lloret el 1795 amb Reparada Domènech i Mataró. Del seu matrimoni en naixerien un total de set fills, entre ells, Agustí Botet i Domènech, que es convertiria en patró de vaixell.

L'any 1839, Agustí Botet, comandava una pollacra construïda a Lloret batejada com a San Antonio. L'elecció del sant de la fornícula no resultaria tant casual. Molt possiblement aquesta fou emplaçada

en honor a l'embarcació dels Botet - Domènech. A més la cronologia coincideix amb les característiques estilístiques de la imatge que presenta trets comuns a d'altres exemples dels primers decennis del segle XIX.

La costum de donar noms de sants als vaixells que es construïen a les nostres drassanes no era un fet extraordinari. La cerca de la protecció divina durant els viatges i singladures també anava lligada amb l'elecció del nom que reafirmava l'acte pietós i la fe dels propietaris. Cal tenir en compte que la festivitat de Sant Antoni de Pàdua, malgrat no ser un sant d'advocació eminentment lloretenc, va ser instaurada com a data de precepte en el calendari litúrgic. En la Consuetud y calendari propi de la iglesia parrochial de St. Romà de la vila de Lloret, redactada l'any 1720 per Mossén Josep Rovirola i Ros, es posa de manifest el següent <<Antoni de Padua Conf. De molta devocio. Lo any 1722 lo Papa Ignocensio 13 a peticio del Reÿ de Espanya mana fos de Precepte ÿ fou publicat per totas las Iglesias>>.

La fornícula sembla testimoniar i perpetuar la voluntat dels que la van bastir: ser protegits al mar i a terra ferma. ■

cuina mediterrània
Planiol
-Restaurant-

972 36 93 42
Platja de Fenals - Lloret

f Wi-Fi

Llibreria Fleca Fenals

LOTERIA DE CATALUNYA
OBERT TOT L'ANY

PREMSA - REVISTES - LLIBRES
CÒPIES I MPRESIONS des de USB
SERVEI DE CORREU ELECTRÒNIC
ENQUADERNACIONS MATERIAL ESCOLAR
FLECA I PASTISSERIA

C. Pere Codina i Mont, 57 | Fenals - Lloret de Mar
Tel. Fax. 972 36 77 76 | papereria@pfenals.com

Núria Membrives,
doctora en botànica

Julià Silvestre,
consultor en jardineria
i cultiu de planta
ornamental

Jardí Tropical Pinya de Rosa, què estem esperant?

No sé que trobaríem. Crec que només cuiden una petita part que obren al públic, però havia sigut una de les col·leccions de cactus més importants del món

Mama, aquestes fotos del vostre casament, on les va fer?

Al Jardí Pinya de Rosa.

Què maco, podem anar-hi.

No sé que trobaríem. Crec que només cuiden una petita part que obren al públic, però havia sigut una de les col·leccions de cactus més importants del món. Tot i això, podia haver acabat pitjor perquè volien transformar tot el paratge en una urbanització amb 330 xalets, un centre comercial i un hotel.

Va aconseguir una col·lecció d'unes 7000 espècies

Què va passar?

Com passa moltes vegades, problemes de diners. És una història complicada i llarga. Un munt de decisions desafortunades que no van posar d'acord els interessos dels diferents propietaris amb les institucions públiques. I van deixar passar el temps sense cuidar-lo massa. I un jardí no és com un bosc. El bosc evoluciona per si mateix, però el jardí és una estructura artificial que necessita un manteniment més acurat. I el jardí va entrar en decadència.

I ningú va fer res?

Si es van fer coses importants. Es va crear un moviment social que va aixecar molt enrenou i es va aconseguir que tot el paratge on s'incloïa el jardí fos declarat PNIN per la Generalitat de Catalunya l'any 2003. Aquesta catalogació obligava per llei a formar un òrgan rector per gestionar el paratge i en un temps màxim d'un any i mig haver fixat un pla d'usos. I tothom va quedar molt content, es va aturar la urbanització i s'esperava que es resoldrien els problemes. L'òrgan rector vetllaria pel futur de paratge i del jardí. Però quasi 20 anys després, no s'ha fet res per continuar el projecte del jardí i s'està fent molt poc per mantenir les col·leccions que queden.

Tan important era aquest jardí?

Si... El seu fundador, el Dr. Fernando Riviere de Caralt, va iniciar el jardí l'any 1945, ajudat de moltes persones majoritàriament veïns de Blanes i assessorat per importants personalitats dins del món de

la botànica. Amb molt d'esforç i perseverança, va aconseguir una col·lecció d'unes 7000 espècies a partir de compres a viviers i d'intercanvis de plantes i llavors amb altres institucions nacionals i internacionals.

Són moltes 7000 espècies?

Moltíssimes. Va omplir de col·leccions tots els espais a l'aire lliure i a més va construir diversos hivernacles per fer créixer les espècies que necessiten condicions climàtiques diferents del clima mediterrani.

Però mama, a mi tots els cactus em semblen iguals.

Ho poden semblar però no és així. Les plantes s'agrupen en famílies, gèneres i espècies. Per considerar dues espècies diferents cal que tinguin característiques morfològiques diferents i a la vegada que no puguin reproduir-se entre elles.

I com sabem els visitants quines plantes són?

El Sr. Riviere va fer una gran feina per ordenar les espècies per grups sistemàtics, és a dir, va plantar les espècies que pertanyien a un mateix gènere o a una mateixa família en un mateix espai. Les principals col·leccions de cactàcies eren del grup de les *Opuntia* (cactus de tiges aplanades) i del grup dels *Cereus* (cactus de tiges columnars). Però també importants agrupacions molt ornamentals de cactàcies globulars com els *Echinocactus grusonii*, coneguts com el seient de la sogra. També destacaven espècies suculentes però no del grup de les cactàcies com eren els gèneres *Agave*, *Aloe*, *Crassula*, *Delosperma*, *Euphorbia*, *Furcraea*, *Haworthia*, *Lampranthus*, *Nolina*, *Puya* i *Yucca*. Entre tots els exemplars es cultivaven espècies entapissats de floracions espectaculars, moltes de la família dels mesems. I això només és una pinzellada.

El jardí és una estructura artificial que necessita un manteniment més acurat

1. Imatges espectaculars de la zona visitable del Jardí Pinya de Rosa
2. Zones no visitables amb invasió de males herbes
3. Espècies amb malalties i carències

A part del cultiu de les espècies, també va desenvolupar tasques de conservació vegetal i divulgació

Quina feina més interessant, què més va fer?

A part del cultiu de les espècies, també va desenvolupar tasques de conservació vegetal i divulgació. Va participar de la mà del Jardí Botànic de Barcelona en l'intercanvi de llavors (Index Seminum) amb tots els jardins botànics del món. I perquè tots els visitants poguessin conèixer les espècies plantades, les va etiquetar posant el nom en llatí i la regió del món d'on provenia, contribuint a la difusió del coneixement botànic tant al públic general com l'especialista.

I ara què queda?

Ningú ho sap. Els hivernacles estan pràcticament derruïts i s'han perdut totes les col·leccions que hi havia al seu interior. Les espècies d'exterior més delicades s'han mort i només queden les més resistents a l'abandonament. El Dr. Riviere era molt acurat amb la gestió de la informació i tenia les dades més importants de cada exemplar organitzada en fitxes de paper. Diuen que aquesta informació encara existeix. Però ara és necessari saber que queda de tot allò per fer els possibles per salvar-ho.

I per què no es fa?

Això ens preguntem molts. Cada dia que passa la col·lecció és més pobre, va perdent valor. Espècies úniques van desapareixent.

Què caldria fer?

Primer de tot intentar salvar el que encara es viu. Cal millorar les terres amb adobs i controlar les plagues que estan afectant les plantes, i cal netejar i recuperar els exemplars de les zones que es van deixar abandonades. I segon classificar les plantes salvades i crear una base de dades digital georeferenciada de tots els exemplars del jardí. Així es coneixeria el valor actual de la col·lecció.

I què necessiten per fer-ho?

Voluntat per trobar els permisos i els recursos. Cal una entesa política que impliqui a les diferents institucions del govern de Catalunya, de Girona, l'Ajuntament de Blanes i les Universitats, i que arribin a establir uns acords legals amb la propietat perquè tots puguin dir la seva i ningú surti perjudicat. Les plantes no entenen de lleis. És responsabilitat de les persones recuperar aquest patrimoni únic i irrepetible.

Encara hi som a temps?

Jo no tinc la resposta. Però no perdo l'esperança que algun governant amb la sensibilitat necessària agafi el projecte amb valentia i treballi per trobar una solució que desencalli el que ha sigut fins ara una gestió sense sortida. Les plantes no poden esperar més, la inoperativitat les està deixant morir. Tots podem contribuir a ser part del futur que li espera.

Mama, no vull que desaparegui el jardí de gran valor científic del Dr. Riviere i que va ser un referent històric i lúdic per Blanes. No podem deixar passar més temps. Què estem esperant? ■

4. Etiquetes sense planta o en mal estat
5. Parterres pobres d'espècies

6. Entrada amb exemplars espectaculars de Echinocactus grussonii
 7. Exemplars únics d'espècies en espais abandonats

**PALAU DE LA
 DOLÇOR**
Pastisseria Onenich
Blanes

C. Jaume Ferrer, 2 - Tel. 972 33 03 80

KIKU Paelleria Restaurant

Pg. Pau Casals, 42 Blanes Tel. 972 332 727

arquitectura urbanisme

Jean Salvador Duró | Sala, arquitecte.

arq@tec
 SUARÉS ASSOCIATS

C/. Esperança nº 45 baixos. Blanes - GJ
 Tel./Fax. 972.335.827
 Mòbil. 630.970.991
 mail. arq.tec@roec.net
 web. www.arqtec.cat

GIRONÈS I RODÉS, S.L.
 Scs. de J. Gironès, S.A. · Fundada el 1962

**Aigua · Gas · Electricitat · Climatització · Calefacció
 Plaques solars · Domòtica · Manteniment industrial**

Jaume I, 70 · 17300 Blanes · Tel. 972 330 660 · Fax: 972 351 820
 info@gironesirodes.com

Tossa converteix Can Ganga en el Museu de la Dona

L'àrea d'Igualtat de l'Ajuntament de Tossa, en col·laboració amb el Centre d'Estudis Tossencs i TV Tossa, va portar a terme el passat divendres 31 de juliol la inauguració del Museu de la Dona a Can Ganga amb una jornada de portes obertes

Eva Barnés

La regidora d'Igualtat, Eva Barnés, explica que "hem apostat per recuperar el projecte de fer un museu de la dona a Can Ganga, una casa fortificada del segle XVI que va ser una de les primeres edificacions construïdes fora de les muralles". Barnés afegeix que "amb aquest projecte es pretén destacar el protagonisme de les dones en el passat de Tos-

sa, i reconèixer la feina que han fet i que mai ha estat reconeguda socialment, tot i que és bàsica pel desenvolupament de qualsevol societat".

El nou Museu de la Dona estarà obert de dimecres a divendres de 17:00h. a 20:00h. i dissabtes i diumenges de 17:00h. a 21:00h. ■

La Costa Brava dins una cassola de ferro

El mes de setembre un grapat de restaurants de Tossa ofereixen la seva versió del tradicional cim-i-tomba

Tossa és el centre d'un món. Un món que s'assembla al dels altres pobles de la Costa Brava, però que -afortunadament- té un paisatge físic i humà que el fa diferent i què va convèncer fins i tot Josep Pla, l'escèptic més notori del país. "Som el que mengem", deia Michel de Montaigne. O sigui que amb raó els tossencs han sabut ficar dins del plat, al llarg de generacions i generacions, la raó de ser de la seva feina al mar, la cassola que donava força als pescadors per aixecar les xarxes i cobrar el tribut d'un mar que, al capdavant, ha estat el bressol de la nostra manera de ser, pensar i... menjar.

Tot això és el cim-i-tomba, un plat que es cuinava dalt de la barca amb els ingredients més senzills (patates, all-i-oli, sal, oli...) i el peix que costava més de vendre, que normalment eren el que a Tossa -i a Mallorca- es coneixen com a bastines i a

la resta del domini lingüístic com a rajades. La recepta és senzilla i el resultat, deliciós.

El mes de setembre també és un bon moment per acostar-se a Tossa.

Tretze restaurants del poble ofereixen la pròpia versió del cim-i-tomba, de la més clàssica a la més innovadora, però sempre dins de l'ortodòxia tradicional.

BAHIA · CAN CARLUS · CAN PINI · CASTELL VELL · EL PETIT DE CAN CARLUS · LAJUSTADA · MESTRE D'AIXA · MINERVA · SA BARCA · SA MURALLA · TURSA · VÍCTOR · VÍCTORIA

Tossa només s'assembla a Tossa, o sigui que val la pena entrar-hi des del cim-i-tomba. ■

ES CONGRE
RESTAURANT
PRIMERA LÍNIA DE MAR
Passeig del Mar, 43 - 4-5
17320 · Tossa de Mar · Tel. 972 34 01 38

*Cafè
d'en Biel*

BAR - RESTAURANT

PRIMERA LÍNIA DE MAR

Passeig del Mar, 47 · 17320
Tossa de Mar
Tel. 972 340 286

Núria Gascons,
historiadora de l'Art

CAS FUSTER, NISSAGA DE FUSTERS DES DEL S.XVII

Faber Lignarius, el llegat artístic dels retaules de la família Martí

La vida i evolució dels pobles es pot llegir de moltes maneres, ja sigui des d'una perspectiva econòmica, social, artística... És curiós com a vegades però, llegint la història d'una sola família es pot veure l'evolució d'una vila al llarg dels segles. Aquest és el cas de la família Martí, una nissaga de fusters

que nasqué a Tossa a finals del s. XVI i que acabà el segle passat. La dinàmica de la família així com el seu ofici de fusters, s'adaptà a tots els canvis que travessà la vila marinera al llarg dels anys, des de l'època de construcció de vaixells fins a la salvació del reliquiari de Sant Grau en plena Guerra Civil.

La recuperació del llegat de la família fou possible gràcies a la donació del seu patrimoni documental a l'Arxiu Municipal de Tossa de Mar l'any 1999. En aquest, s'hi reuneixen tots els documents generats i reunits per la família Martí al llarg dels anys, i s'hi reflecteixen totes les vicissituds d'aquesta al llarg de la història. Seria impossible intentar resumir en tan poques paraules tota la seva trajectòria, si doncs l'arbre genealògic de la família Martí es remunta al s. XVII: Des del pergamí on figura la venda de la casa en la qual Francisco Martí Raurich establí el seu primer taller de fusteria, passant per l'etapa

del descobriment de les Amèriques i la presència de la família a Puerto Rico així com la seva participació en la construcció de l'hospital de pobres al s. XVIII i el retaule de Sant Grau d'Ardenya al s. XIX, fins a la construcció del retaule de Sant Benet del s. XX... El llegat de la família abraça un fons extraordinari ple d'anècdotes i fets històrics que ens ajuden a comprendre la Tossa d'avui. Davant la impossibilitat d'arribar a tot el llegat de la família en tan breus paraules, faré incís en els elements patrimonials artístics que ens van deixar a la vila de Tossa, patrimoni del qual avui tots els tossencs i tossenques en som hereus.

1. Retaule de la Mare de Déu del Roser, 2a meitat del s. XVIII de Jaume Martí Moré. Fotografia 1930, autor desconegut.

La nissaga finalitzà l'any 1999, quan Joan Martín Solà decidí vendre's el patrimoni familiar i donà el patrimoni documental a l'Arxiu Municipal de Tossa de Mar per mantenir en la història el llegat dels fusters de Cas Martí.

Els fusters de la família Martí foren els artesans-artistes locals, com a artesans realitzaven tasques de fusters com portes, finestres, etc. de fet, signaven com a *faber lignarius* —fuster en llatí—. Com a artistes, realitzaven talles de sants i construïen retaules, sobretot al s. XVIII-XIX, en època barroca. En aquella època molts dels artistes locals s'inspiraven de les obres que veïen en gravats que circulaven arreu (durant el s. XVIII el gravat esdevingué una eina molt utilitzada per a la difusió d'imatges). Aquest fet propiciava a la rèplica i còpia d'altres retaules, de manera que existia una homogeneïtat estilística en les seves creacions, sempre però amb un toc personal subjecte a la tècnica i traça del mateix artesà o artista. Pel que fa a la seva formació, consta en la documentació que els joves de la família aprenien l'ofici a diversos tallers de Mataró i Barcelona. Era en aquest moment en què el futur artesà s'impregnava dels gustos artístics, hagiogràfics i iconogràfics que imperaven a Catalunya en aquell moment, així com els coneixements tècnics, estilístics i cromàtics que farien distingir la seva obra. Cal tenir en compte també, que el fet de l'existència del taller com el de la família Martí en una vila marinera petita com era Tossa, així com la seva producció artística fou un cas d'excepcionalitat i de gran peculiaritat, puix no era habitual en localitats tan petites.

Malauradament però, d'aquesta època artística de la família Martí ens n'han arri-

Els joves de la família aprenien l'ofici a diversos tallers de Mataró i Barcelona. Era en aquest moment en què el futur artesà s'impregnava dels gustos artístics, hagiogràfics i iconogràfics que imperaven a Catalunya

bat pocs testimonis. El motiu principal en fou l'esclat de la Guerra Civil Espanyola, l'any 1936, ja que en totes les localitats que en l'inici de la guerra pertanyien al bàndol republicà, es cremaren tots els elements religiosos, i Tossa no en fou una excepció. La majoria d'aquestes peces es cremaren a la plaça de l'església l'estiu del 36. Sumat a la pèrdua de les mateixes peces, també hi ha una gran manca d'informació pel que fa a l'autoria dels retaules que adornaven l'església al s. XVIII, dels 15 que hi havia només se'n sap l'autoria de 7, i normalment aquesta es determina segons la concordança de diversos factors com l'estilístic, cronològic o de memòria oral. D'aquests, 5 procediren del taller de la família Martí: el retaule de Sant Sebastià, el del Santíssim, el de Sant Isidre, el de la mare de Déu del Roser i el de Sant Josep. La família també es conservà l'esborrany del retaule de Sant Antoni Abat, fet que condueix a pensar que aquest també fou obra seva, però la seva pèrdua impedeix determinar-ho amb exactitud. Afortunadament, en finalitzar la guerra, Brígida Esteve Llach construí un retaule a l'advocació d'Immaculada Concepció en el qual col·locaren els relleus que es conservaren de l'antic retaule de la Mare de Déu del Roser pel seu gran estil iconogràfic, el detallisme i la varietat escènica d'aquests. Els relleus de la Mare

de Déu del Roser, conjuntament amb un relleu de Sant Isidre i parts de l'altar de Sant Miquel són les úniques obres conservades de la producció artística del taller de la família Martí del s. XVIII.

A mitjans del s. XIX, realitzaren el retaule que avui en dia encara corona l'absis de l'ermita de Sant Grau d'Ardenya, aquest però només conserva la seva carcassa, ja que les figures entallades foren destruïdes també en l'esclat de la Guerra Civil. I la conserva de l'estructura del retaule fou una excepció, doncs el retaule de Sant Benet, com molts d'altres, es cremà sencer. Després de la guerra civil els germans Josep i Joaquim Martín Martí construïren un retaule senzill, molt divers a aquells grans retaules rics en decorats d'època barroca, que és el que avui adorna l'ermita de Sant Benet.

A mitjans del s. XIX, realitzaren el retaule que avui en dia encara corona l'absis de l'ermita de Sant Grau d'Ardenya

A banda dels retaules que ens han arribat als nostres dies, hi ha molts més elements patrimonials que la família Martí ha deixat a Tossa. Un dels més peculiars, la casa de la família, anomenada Cas Martí o Cas Fuster i catalogada com a Patrimoni Arquitectònic a l'Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya. Aquesta es troba al Carrer Sant Josep, carrer que rep el seu nom per la fornícula encofrada i decorada amb fusta d'estil barroc de Sant Josep, datada del 1785 que hi ha a la mateixa façana de la casa.

Tota la informació utilitzada per a la realització d'aquest article ha estat extreta de: Aguirre Moré, David. *Cas Fuster: La família Martí a través dels seus documents*. Quaderns d'estudis tossencs. Ajuntament de Tossa de Mar i la Diputació de Girona. Tossa, 2001. ■

2. Retaule de Sant Sebastià, 1a meitat del s. XIX. Fotografia 1920, autor desconegut.
3. Projecte de retaule de la Mare de Déu del Roser. (2a meitat del s. XVIII)

Infància en temps de confinament

L'epidèmia d'aquest 2020 serà un fet històric que podria determinar el futur social, polític i econòmic d'ara en endavant

Analitzar i entendre les possibles conseqüències del confinament és una tasca necessària i imprescindible, sobretot per assegurar que, en aquests mesos difícils i complexos, no només s'han salvat vides sinó que el món ha entès la transcendència del moment.

Un dels col·lectius que ha patit més l'excepcionalitat del moment són els infants. La infància és una etapa vital pel desenvolupament de l'individu, ple de moments d'aprenentatge, descobriment, adquisició de valors i comportaments que definiran el caràcter i el seu futur jo.

Per una banda, la crisi ha negat necessitats bàsiques de molts infants.

Amb el tancament de les escoles, nens i nenes amb beques menjador van deixar de rebre l'alimentació diària i això va comportar la creació de vals per adquirir menjar. Malauradament, moltes famílies en situació de pobresa extrema els hi ha estat insuficient aquestes quantitats: si fins ara el nen o nena que menjava a l'escola disposava d'un àpat cobert, durant el confinament ha estat la família qui ha gestionat la compra d'aliments, i és que no hem d'oblidar que el 30% dels infants a Catalunya es troben afectats per la pobresa. En segon lloc, infants en situació de vulnerabilitat, maltractament o abús han perdut el refugi de l'escola: els nens i nenes han viscut i han presentat més violència durant el confinament. Un dels grans reptes de les administracions públiques serà protegir la infància incrementant l'assistència i el seguiment de nens i nenes més vulnerables.

A nivell judicial, durant l'estat d'alarma es va suspendre qualsevol tramitació relacionada amb desnonaments, paralitzant els llançaments de famílies senceres i assegurant que cap infant perdés el seu habitatge durant el confinament. Tanmateix, aquesta paralització judicial també ha comportat la suspensió o modificació d'alguns convenis de guarda i custòdia: la restricció de visites del pare o mare que no té la custòdia de l'infant provoca violència emocional i ha limitat al nen o nena estar amb part de la seva família. Per tant, serà molt important, amb la reactivació del sistema judicial, donar prioritat màxima als temes de família que

repercuteixen directament sobre la vida emocional i familiar de l'infant. Per altra banda, durant el temps de confinament els infants han patit un daltabaix educatiu i emocional, aturant el seu procés de socialització i aprenentatge amb un seguit de factors perjudicials pels nens i nenes, com la desaparició dels vincles amb altres infants, la pèrdua dels companys de joc i de l'espai d'intercanvi d'experiències amb els seus iguals.

Els mesos han estat intensos pel professorat, amb l'ús d'aplicacions per intentar mantenir el contingut d'un pla d'estudis, tot i les evidents dificultats logístiques d'intentar transformar les llars en aules i les famílies en mestres. Però els infants no només han perdut la formació en continguts, sinó que l'alteració de rutines i horaris ha provocat que hàbits adquirits durant el curs, com romandre asseguts en una taula o parlar en català pels infants castellanoparlants, hagin desaparegut. I aquests canvis de conducta han incidit amb més complexitat als nens i nenes dificultats d'aprenentatge, els quals precisaran més esforços per tornar al punt on estaven abans del confinament.

Davant d'aquest panorama, és important que les famílies prenguin consciència de la importància en treballar en la resocialització el més aviat possible i afavorir que els infants recuperin els espais de joc, d'intercanvi i d'aprenentatge. Per aquest motiu, s'haurien d'oferir opcions de lleure i oci pels nens i nenes durant els mesos d'estiu i potenciar els casals i les colònies, tot donant suport a les entitats i clubs esportius que els promociónen. I també crear beques i ajuts per incrementar la possibilitat que els infants comparteixin espais d'interacció reals i efectius, sempre dins els límits que les autoritats sanitàries permetin.

Només així, aquests tres mesos de paralització de l'escola no es convertiran en mig any d'una infantesa aturada i sense contacte físic ni socialització. Ha arribat el moment en que la societat prengui consciència que els nens i nenes necessiten un estiu amb espais de jocs, riures i contacte amb altres infants, pel seu futur i pel de tota la societat. ■

COVID-19

‘Manuel Cuyàs a l’aparato’

Així agafava el telèfon a la redacció d’El Punt de Mataró, que va dirigir durant 6 anys. En Cuyàs era un home peculiar.

Laura Juanola, periodista

Ens vam conèixer l’octubre de 1995 quan ell era el director i jo una periodista que venia de la redacció d’El Punt a Blanes. Un parell de dies abans que l’ingressessin a Can Ruti el vaig telefonar per desitjar-li sort sense pensar que seria l’últim cop que parlaria amb ell.

En Manuel Cuyàs i Gibert era per damunt de tot un mataroní orgullós. Estimava la ciutat que considerava el rovell de l’ou del món i li veia totes les virtuts. Molt presumit, sempre tocat i posat. Li agradava dur camises i corbates boniques, totes tenien una història que ell sempre explicava. Per exemple, tenia la camisa de la revetlla, amb un estampat que simulava els petards i que duia cada 23 de juny. Anys més tard li vaig preguntar si encara tenia la camisa. No la tenia. Ara en tenia una altra, més bonica.

Li agradava provocar i portar la contrària. Amb una memòria prodigiosa recitava poemes i un niu d’anècdotes que feien escanyar de riure

I és que era un home de festes i tradicions. Al diari les seguïem totes i les regàvem amb ‘xampany’ que deia ell. Llicenciat en Història de l’Art, fill d’un dibuixant, era un home d’ordre, culte, i catalanista. Havia estat professor i se li notava. Tenia un veu radiofònica, de les que omplen el micro i que es fan escoltar quan parlen. En Manuel era molt divertit i mai passava desapercebut. Sempre volia estar al centre de tot. Al diari, tenia un despatx al qual va renunciar i es posava amb nosaltres al mig de la redacció. Així ‘feia orelles’, que deia ell, sobre el que parlàvem per telèfon i com treballàvem les notícies, mentre ell escrivia editorials del diari, la seva columna d’opinió o parlava i discutia amb altres periodistes. Quan no teníem notícies ell mateix sortia al carrer ‘a fer orelles’.

Als periodistes que treballàvem amb ell ens va ensenyar a escriure. No tothom pot dir que ha tingut un mestre com ell. Algunes de les seves lliçons les tinc tan interioritzades que és com si fossin meves: la primera, parreu bé i escriureu millor; la segona, les exclamacions són les crosses dels que no saben escriure i la tercera, però que repetia com si fos la primera, llegiu Pla, —com li hauria agradat saber que un dia seria un homenot— Gaziel i Sagarra.

Li agradava provocar i portar la contrària. Amb una memòria prodigiosa recitava poemes i un niu d’anècdotes que feien escanyar de riure. El recordo explicant-les amb un puret al mig de la redacció. Com

aquell dia que per les olimpíades va coincidir amb en Michael Jordan en un ascensor i no el va conèixer, o un altre dia que va anar a dinar amb un conseller i un intel·lectual importantíssim del país i quan van retirar el platet de les olives entrants, l’alt càrrec havia deixat els pinyols al voltant del plat formant un cercle gairebé perfecte. Porc, cridava en explicar-ho i tots rèiem imaginant la situació i la cara d’en Cuyàs. O quan un alcalde que va ser atonyinat per un veí li va mostrar el cul perquè veiés els blaus que tenia i el pobre Cuyàs no sabia quina cara posar-hi. Ploràvem de riure i les anècdotes no s’acabaven mai.

Quan en Manuel va deixar de ser director d’El Punt a Mataró va escriure una crònica rememorant els anys que havíem passat junts a la redacció. Era l’any 2001, llavors encara no havia escrit les memòries d’en Pujol, ni sortia als mitjans de comunicació. Va titular la crònica “Sis anys de bona vida”, que són els sis anys que va capitanejar el projecte.

En Manuel va ser un gran cronista, un gran escriptor, el net d’un pirata, encara que realment com va deixar escrit no era net sinó renet d’un pirata, que no era pirata sinó corsari, amb el qual no tenia llaços de sang. Les coses no són el que semblen i la realitat sempre supera la ficció. Una altra de les seves lliçons, la quarta però no l’última. ■

Adéu a Lluís Juste de Nin

Va ser el creador de la Norma
i un dels ninotaires més compromesos
amb la democràcia

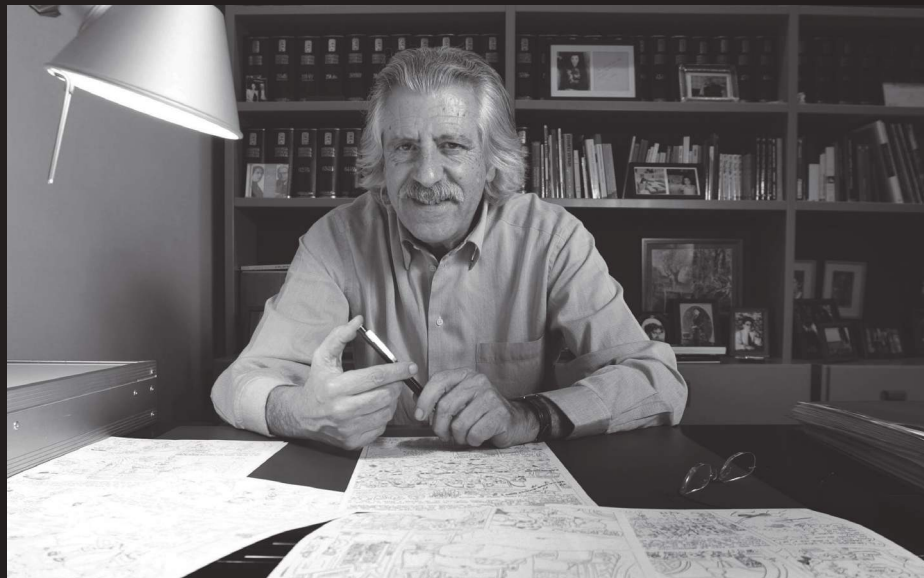
Bernat Puigbotella, editor de Núvol

L'estimat Lluís Juste de Nin, il·lustrador, dissenyador i ninotaire ha mort de càncer als 75 anys. Membre del col·lectiu *El web negre*, la seva carrera com a ninotaire arrenca en publicacions de la lluita anti-franquista, amb el pseudònim *El Zurdo* i va fer el ple amb la seva col·laboració a *Mundo Obrero*, on va il·lustrar durant anys els articles de Manuel Vázquez Montalbán. No fa gaire, en un col·loqui al Festival MOT sobre la novel·la gràfica, Juste de Nin recordava que durant la dictadura hi va haver molts dibuixants clandestins com ell mateix. I tot i la seva importància, mai s'han arribat a estudiar i a comptabilitzar: "No hi ha un estudi seriós". És un deute que tenim amb ell i tants d'altres.

Juste de Nin va excel·lir també com a dissenyador en el camp de la moda, on va deixar la seva marca a Armand Basí. També viure un altre pic de la seva vida professional quan se li va encarregar el disseny de la Norma, que es va convertir en una icona. Amb textos de Tísner, la figura de la norma va ser la base de la primera campanya per a la normalització de la llengua catalana. Al llarg dels anys vuitanta també va col·laborar en revistes com *Canigó*, on dibuixava, una secció pròpia, 'Petant la xerrada'. Ho feia amb el pseudònim *L'esquerrà*, que encara feia servir a les vinyetes que va arribar a publicar a Núvol.

Juste de Nin provenia d'una família d'artistes i creadors, que ha literaturitzat amb una novel·la gràfica, el gènere en què s'ha centrat, amb èxit, els darrers anys de la seva vida. Amb l'excusa d'un relat familiar de tres segles, Juste de Nin presenta una crònica minuciosa del nostre país a través de 320 pàgines de dibuixos en format còmic.

Juste de Nin era cosí d'Anaïs Nin i Andreu Nin era el cosí del seu avi. Al traductor de Dostoievski li va dedicar la novel·la gràfica Andreu Nin. Seguint les teves passes. "Vaig fer una novel·la sobre la meua família i em vaig adonar que Nin es mereixia molt més que unes vinyetes. Crec que és un dels intel·lectuals més importants que ha tingut les esquerres a Catalunya: és un exemple de les persones que han reflexionat però també han actuat", deia al festival MOT.

Juste de Nin lamentava que la novel·la gràfica només es vegi com un còmic de superherois. I fixant-se amb els veïns francesos, solia dir que aquest tipus de literatura hauria d'estar present a les aules com a eina didàctica.

El seu editor, Albert Mestres, que ha publicat les seves novel·les a Trilítia Edicions el recorda com una persona excel·lent, que generava una gran empatia: "Era un autèntic *showman*, amb una personalitat aclaparadora". Mestres ens recorda que Juste de Nin va publicar les seves primeres novel·les gràfiques amb el malaguanyat Paco Camarasa a Edicions de Ponent. Posteriorment Mestres li ha publicat diversos títols: *Garbo, l'espia català que va enganyar a Hitler*; *Vergonya!*, una historieta gràfica sobre el col·laboracionisme francès amb els nazis. Una biografia gràfica d'Andreu Nin; *El Noi*, inspirada en Salvador Seguí, *El Noi del sucre*. El mes de març, pocs dies abans del confinament, va publicar *Rossinyol que vas a França*.

"Lluís era el punt elegant de trobada entre diferents persones i sensibilitats", em diu Vicent Sanchis. "L'alegria de viure els altres sense perdre mai de vista les pròpies conviccions. I un cavaller de la historieta. Un dels grans cavallers de la novel·la gràfica, que és el nom que ell reivindicava amb alegre obstinació".

"Era una ànima sensible amb una personalitat magnètica, un gran conversador d'una vasta cultura i un fi sentit de l'humor", però si hagués de definir-lo en un parell de pa-

Juste de Nin lamentava que la novel·la gràfica només es vegi com un còmic de superherois. [...] Aquest tipus de literatura hauria d'estar present a les aules com a eina didàctica

raules, serien energia i compromís", em diu Jaume Capdevila, 'Kap'. "Energia; posseïa alguna mena d'energia inesgotable que el portava a estar involucrat en tota mena de projectes, sempre fent o planejant dur a terme tota mena d'iniciatives, sempre actiu i sempre rumiant quina una de nova en podia fer. I Compromís, fou un home fortament compromès amb les seves idees, amb el seu país, amb els seus amics, amb la seva família –penso en les seves dues grans passions, la Neus i la Tània– i aquest compromís impregnà sempre la seva obra, des dels inicis –en que ja va prendre com a nom de guerra el pseudònim d'*El Zurdo*, que després es convertiria en *L'esquerrà*– fins a les darreres novel·les gràfiques", remata en Kap.

Ens deixat un home apassionat, d'una calidesa humana extraordinària. La darrera vegada que hi vaig parlar, a la Setmana del Llibre Català, m'explicava una productora havia adquirit les drets cinematogràfics de la novel·la gràfica dedicada a Garbo, l'espia Joan Pujol. L'èxit l'ha acompanyat fins al final. El nostre condol a la família i a tot el col·lectiu de ninotaires. ■

Engarjolat per ser del Barça?

Rosa dels vents
304 pàg.
PVP 18,90 €

Quim Torrecillas Carreras, advocat

Passar 645 dies a la presó, de manera preventiva, sense saber per què hi ets, és un cas inèdit en la justícia espanyola.

Sandro Rosell i Joan Besolí, han viscut aquesta denigrant experiència, i, segons explica Sandro en el seu llibre "Una forta abraçada" (Rosa dels Vents), a dia d'avui, encara desconeix el motiu d'aquesta aberrant situació. Si la situació de per sí ja és inversemblant, des del punt de vista d'un advocat, encara més. Especialment per dos fets que atempten contra els drets fonamentals, al marge de la privació de lliberWat sense motiu:

El primer es va produir en el registre policial que es va fer a la casa de Sandro Rosell. En un moment donat, un agent va sortir d'una habitació agitant un sobre ple de diners, i dient "lo he encontrado". Davant d'aquest fet, Sandro va demanar comprovar el contingut, doncs era la primera vegada que veia aquell sobre. Obert el sobre, hi havia un grapat de bitllets, nous, i de numeració correlativa. Sandro va demanar que es fes constar en l'acta la quantitat de bitllets i la numeració, per poder comprovar l'emissió d'aquells bitllets i des d'on es van distribuir. En arribar a la comissaria on va estar detingut, li van dir que durant el registre no s'havia trobat cap sobre amb diners...

El segon, ja en fase d'instrucció, estant en presó preventiva. En una de les primeres declaracions la jutgessa instructora del cas va manifestar que la "font del crim" venia d'una comissió rogatòria dels EEUU. Els lletrats defensors van demanar que la volien examinar, i la resposta de la jutgessa va ser "que no la trobava". I així un mes darrera un altre... fins que van promocionar la jutgessa i va marxar d'aquell Jutjat. Presentat escrit demanant còpia de la comissió rogatòria al nou Jutge, aquest la va trobar al primer dia! I un cop posada a disposició dels Lletrats defensors, aquests van poder comprovar que la comissió rogatòria era... falsa!

Com tots sabem, Sandro va ser posat en llibertat el tercer dia d'un judici que havia de durar mesos, i, finalment, absolt.

Sandro Rosell, a dia d'avui, encara no té clar el motiu del seu engarjolament preventiu per un delictes inexistent. Es formula diverses preguntes, totes elles molt punyents i sense resposta a dia d'avui... he estat empresonat perquè vaig ser President del Barça? Per què a mi? Qui em volia a la presó? Com va aconseguir posar-m'hi? Per què no vaig trobar ningú just fins al tribunal que em va sentenciar (i jo hi afegeixo l'ABSOLDRE!). La defensa va arribar a presentar 13 recursos per la posada en llibertat dels presos preventius, i, sota tota mena d'excuses estrambòtiques, van ser totes rebutjades, una darrera l'altra.

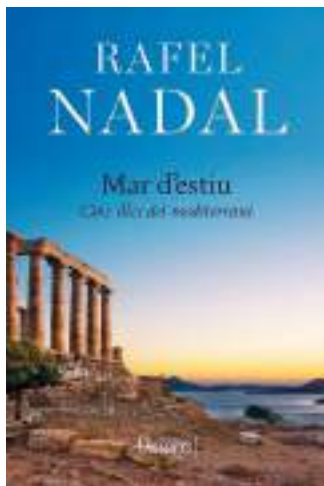
L'editor em perdonarà, perquè quan em va demanar si podia escriure un article sobre el Barça, es referia a la meua intervenció personal en el cas Neymar, defensat els interessos del Barça. Però davant d'una injustícia tan gran, he volgut fer un homenatge a Sandro Rosell, víctima de la causa més injusta que he vist mai en l'àmbit de la justícia, i encara no sabem per què.

Us animo a llegir el seu llibre, a conèixer els personatges que hi apareixen, en especial els consells del Padre Paulino, capellà de la presó de Soto del Real a Madrid, i a digerir els episodis terribles que els van succeir... per què havia estat President del Barça o, en el cas de Besolí, perquè era soci d'un President del Barça?

Lectura totalment recomanable per aquest mes d'agost, dramàtica, terrorífica, dantesca, però, benauradament, amb final feliç.

La propera em comprometo a desgranar detalls del cas Neymar, sense faltar a l'obligació de confidencialitat que tot Lletrat té envers els seus clients . ■

Univers
221 pàg.
PVP 18,50 €

Mar d'estiu

Hi ha encara més Mediterrani verge que destrossat

Al seu nou llibre, 'Mar d'estiu', l'escriptor gironí ens convida a descobrir els paisatges i relats d'una identitat mediterrània compartida.

Mar d'estiu. Una memòria mediterrània.

Una obra on parla sobre la relació tan propera que ha construït, com molts de nosaltres, entre aquesta època de l'any i el Mare Nostrum. Un text ple d'anècdotes i records personals, que aprofita hàbilment per reflexionar sobre les cultures i la gent que l'habiten.

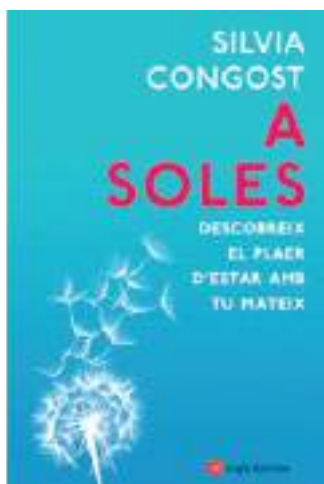
Mar d'estiu. Una memòria mediterrània és un llibre que podríem dir que neix a l'estela dels quaderns d'exploració antics i dels diaris de viatge, però que alhora es concep com una peça contemporània que trenca i juga amb aquests gèneres, i ens convida a descobrir i explorar el Mediterrani.

El llibre no és només un quadern de viatges, que també ho és. Tampoc no és només una memòria personal, encara que també té alguna cosa d'assaig, poca, perquè no està fet amb tècnica ni amb la voluntat de l'assaig, però hi ha

Rafel Nadal

un tipus de reflexions que podrien donar peu a aquest tipus de text. I també té alguna cosa de recull de contes perquè, en definitiva, cada un dels cinc capítols de les cinc illes acaba sent una història amb uns protagonistes i unes històries humanes al darrere. El llibre s'ha fet al llarg de molts anys, a base de notes en molts quaderns, a les vores dels llibres, tovallons de paper i allà on faci falta... Quan estic de viatge vaig escrivint i prenent notes, i al final ho he arreplegat en un volum, amb la voluntat de fer una aproximació a aquest mar d'estiu i al Mediterrani, a la manera de viure la vida mediterrània, per crear així, una lectura que obri una finestra al record de tots els estius i de tots els viatges fets, i al mateix temps una altra a tots els estius que encara ens queden per venir i per viure. Els viatges que encara hem de fer, els llibres que hem de llegir i els menjars que hem de tastar... És una doble invitació al record i al desig de nous viatges.

Hi ha molts mars, hi ha un mar d'infantesa, hi ha un mar d'adolescència, hi ha un mar de l'especulació, hi ha el mar del turisme...

Angle Editorial
300 pàg.
PVP 15,95 €

A soles

Descobreix el plaer d'estar amb tu mateix

«Enfrontar-nos a la foscor dels diumenges a la tarda, als "ho sento, ja he quedat", a la vergonya de demanar taula per a un, o d'anar al cine sol, a les mirades compassives dels altres, a les parelles enamorades que es multipliquen al teu voltant i es mostren més afectuoses que mai, més felices, més somrients... De sobte, el teu cervell només veu tot el que vol tant i no aconsegueix tenir, tot el que ha perdut.»

En el món actual, i sobretot a partir d'una determinada edat, sembla que la solitud s'entén com un fracàs: estar solter, divorciat o separat són situacions que cal evitar, o que hem de superar

Silvia Congost

com més aviat millor. Però en realitat, saber estar sol és indispensable i un signe d'autèntica maduresa, d'autonomia i de riquesa personal.

Silvia Congost, una de les psicòlogues més reconegudes del nostre país, ens convida a perdre la por a la solitud. Aprendre a escoltar-nos, a dialogar amb les nostres pors i a calmar-les és el camí que ens porta a tenir una existència plena i sense imposicions socials.

A soles és l'oportunitat d'un aprenentatge que, si el sabem aprofitar, ens servirà per a tota la nostra vida.

Traduït per Joan-Josep Miracle Amat.

La casa de l'arròs

C/ Artilles, 5
Plaça de l'Europa - Març de Mar

www.arrosseriadefenals.cat

Telèfon de contacte:
972 301 266 / 017 510 300

Rull sobre les hores prèvies a la DUI: Els retrets dins del Govern són descarnats

El conseller empresonat publica '1 dia d'octubre i 2 poemes. Quan l'esperança venç la por' (Símbol editors), una crònica personal i política des de Lledoners

Gemma Aguilera, periodista

Símbol editors
330 pàg.
PVP 20 €

El 25 i el 26 d'octubre del 2017, dos dies abans que el Parlament aprovés la declaració d'independència de forma unilateral, la tensió entre els dos socis de Govern, ERC i l'òrbita convergent, que s'havien presentat plegats a les eleccions del 27 de setembre del 2015 amb la marca JxSí, feia l'ambient irrespirable. Una tensió que se sumava a les amenaces que arribaven de Madrid tres setmanes després que se celebrés l'1-O. L'ombra del 155 planava sobre el Palau de la Generalitat, però també, com han relatat molts dels protagonistes d'aquells dies, l'amenaça real de violència contra la població civil per part de l'Estat si l'executiu de Carles Puigdemont tirava endavant amb el mandat de les urnes.

La DUI va ser el resultat d'un canvi de rumb in extremis del president Puigdemont, en no tenir garanties, tot i que alguns intermediaris havien conversat amb el govern del PP i semblava que així era, que si convocava eleccions i abandonava la via sobiranista no hi hauria un assalt a les institucions catalanes per part de Madrid amb el 155. Però des que Puigdemont comunica als seus consellers que convocarà eleccions en una reunió a Palau el 25 d'octubre i l'acte de sobirania del Parlament, **passen 48h de neguits, angoixa, confrontació entre consellers i dimissions, però també decisions valentes i dignes**. Cadascun dels protagonistes ha anat relatant la seva vivència personal i política en llibres que han generat ja una literatura amb etiqueta

pròpia de l'1-O. I ara també ho ha fet qui fou conseller de Territori i Sostenibilitat, **Josep Rull, un home de partit que tot i així va ser extremadament fidel al president**, i també clau en el canvi de posició de Puigdemont per finalment no convocar eleccions i encarregar la DUI al Parlament com a màxima expressió de la sobirania popular.

A 1 dia d'octubre i 2 poemes. Quan l'esperança venç la por (Símbol editors), el conseller empresonat a Lledoners ofereix un relat personal i polític que desgrana experiències, reflexions, decepcions, pors, esperances i també conviccions polítiques que manté intactes, més encara com a pres polític. I també relata com va viure els dos dies que van precedir la DUI. **Assegura que des de l'1-O i fins a l'actualitat, hi ha hagut pocs dies que no hagi pogut dormir, i un d'ells va ser la nit del 25 al 26 d'octubre**, després que es produís una reunió a Palau: "Arribàvem a aquella reunió esgotats i dividits, després d'un octubre de gestió altament complexa, sobretot a partir del discurs amb connotacions guerracivilitistes de Felip VI el 3 d'octubre". Rull defineix la reunió del 25 d'octubre, on Puigdemont va comunicar als consellers que té intenció de convocar eleccions immediatament com "una reunió llarga, tempestuosa, molt dura". **"Però la unitat per poder afrontar un debat serà, tenint en compte una informació nova i tan transcendent –Madrid amenaçava amb la violència– està totalment esquerdada**.

El conseller empresonat a Lledoners ofereix un relat personal i polític que desgrana experiències, reflexions, decepcions, pors, esperances i també conviccions polítiques que manté intactes, més encara com a pres polític

Després de la primera intervenció del president, alguns ja comencen a fer càlculs sobre els eventuals guanys que es poden obtenir, en termes partidistes, d'aquella decisió", relata Josep Rull.

El conseller surt de la reunió "amb un sentiment de tristesa infinita". **"El final de la reunió ha estat lleig, molt lleig. L'1 d'octubre sembla quedar molt lluny"**, diu Rull, que parla amb "algunes persones del meu partit que diuen que han tingut un paper rellevant en les negocia-

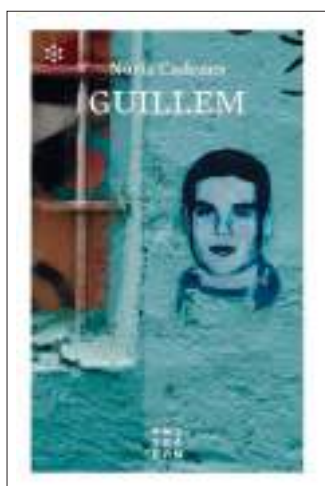
cions amb Moncloa a través de diversos intermediaris. **Asseguren que tot està ben lligat.** Amb eleccions desapareix el perill d'un 155", recorda. I quan els demana pels intangibles de l'1-O i tot el capital polític, li responen que "s'ha d'aplicar la teoria del mal menor". Aleshores, rememora el conseller, **"la tristesa i l'abatiment esdevenen més intensos"**.

L'endemà les emocions encara són més intenses. El 26 d'octubre el president Puigdemont ha d'anunciar en roda de premsa que convoca eleccions. Abans, una nova reunió de JxSí: "La reunió, que es volia que fos de tràmit, s'allarga i queda molt mal tancada. En acabar, allò és un terreny devastat. N'hi ha que ploren, de desolació, d'incredulitat, de tristesa. **Es mantenen els retrets, ara d'una manera descarnada. Alguns consellers mirem d'ajudar a tancar ferides,** però em temo que com a màxim només som capaços d'evitar que continuïn sagnant", relata Rull.

De fet, el conseller Rull, amb Jordi Turull i Joaquim Forn, tindran un paper clau en el darrer canvi de rumb

del president, que finalment desestimarà les eleccions en comprovar que no hi ha garanties que s'aturi el 155. Rull és clar amb Puigdemont: "Ens estem equivocant", li diu poc abans que el president hagués de fer una roda de premsa que finalment serà anul·lada. "Ho hem d'aturar, si no, ens en penedirem tota la vida", li diu Rull a alguns dels seus col·laboradors abans de dirigir-se al despatx del president. Ja al seu despatx, el conseller de Territori li diu al president que **"ens volen humiliats, president. Recorda el que ahir deia Lluís Llach. Volen esborrar l'1-O. No ens el perdonen"**.

Mentre això passa, Rull explica que ERC esperava l'anunci d'avançament electoral amb certa impaciència. **"El vicepresident Junqueras truca per interessar-se sobre si les gestions fetes per Sant Vila davant del govern espanyol per convocar eleccions han estat fructíferes.** Intuïm que deu estar inquiet pel retard en la roda de premsa". Però és impossible parlar amb Mariano Rajoy. No hi ha marge. **"Un cop queda clar que no és prudent convocar eleccions, cal trobar una alternativa"**, explica Rull. ■

Editorial Amsterdam
171 pàg.
PVP 17,90 €

Guillem

El que va passar amb en Guillem Agulló va ser una autèntica pel·lícula de terror, amb una maquinària que trinxava persones

Núria Cadenes, escriptora, llibretera i periodista a VilaWeb, acaba de publicar Guillem (Amsterdam), una novel·la sobre l'assassinat de Guillem Agulló i tot l'intent posterior de falsificar la realitat sense escrúpols. Amb fets reals, i una escriptura de precisió, introdueix als lectors dins la trama de terror que va viure València durant aquells anys. Assassinats, persecucions al carrer, assetjaments, pallisses... Com diu ella, tot sembla irreal de tan bèstia que va ser.

Núria Cadenes

Tot amb una impunitat total per als agressors i una indefensió total per part de les víctimes. Un clima de terror, normalitzat per l'estat espanyol i les seves xarxes de poder, que incloïen dels jutges a la premsa. I que va ser tolerat per una classe política que no havia de fer-ho. Parlem dels anys noranta, no del franquisme.

El primer mur de contenció d'aquest desbordament feixista, totalment salvatge, el van començar a construir els pares de Guillem Agulló ja al primer minut. El seu dolor no els va fer minvar mai la fermesa ni la dignitat. Això encara va molestar més i els feixistes van acarnissar-se amb ells. I encara ara. Però el seu gest digne va calar a la generació més jove, que és coneguda per 'generació Guillem Agulló' o 'generació Obrint pas'. I tots junts van descobrir que no estaven sols i van plantar cara. Núria Cadenes, penetra al fons d'aquestes entranyes, que un dia també la van voler engolir a ella. ■ Celobert

Llibreria Ça Trencada

C/ Roig i Jalpí, 10, 17300 Blanes Tel. 972 35 51 67

SIMÈTRIC

marcs a mida

C. Vall de Venècia, 40
LLORET DE MAR

Tel. 972 37 00 87
simetriclloret@hotmail.com

Yukio Mishima: l'últim dels samurais

Mishima ha estat, probablement, l'home que millor ha encarnat l'esperit convuls del Japó que va viure durant l'era Showa

Alianza editorial
Yukio Mishima
PVP 12,95 €

La globalització aporta facilitats, comoditats i avenços, però també comporta renúncies, temors i la pèrdua de les velles seguretats

Europa: la catòlica i mediterrània, la protestant i central. Amèrica del Nord: la més sudista i conservadora, la més progressista i del nord. L'Amèrica Hispànica: tant l'espanyola com la portuguesa. Fins i tot els més diversos indrets del continent asiàtic —amb notables excepcions— s'aboquen a la coneguda societat líquida que descriu Sygmunt Bauman. Els vells costums cauen, les tradicions s'esvaeixen, les llengües moren, les modes s'uniformitzen, les sobiranes es debiliten i els panorames urbans, començant per Tokio fins trobar-nos amb Nova York, sense excloure Pequín, Moscou, Berlín, Londres o París van adquirint una silueta similar: la dels alts gratacels impersonals, imponents i uniformes. La globalització aporta facilitats, comoditats i avenços, però també comporta renúncies, temors i la pèrdua de les velles seguretats. Més tard o més d'hora, totes les societats es troben davant l'actual procés de globalització. Es troben davant un dels més revolucionaris sacsejos que el món ha conegut. L'Imperi japonès no n'és cap excepció.

L'any 1853, el comodor Matthew Calbraith Perry (1794-1858), de la marina dels Estats Units, s'acostà amb una flota

armada a les costes nipones: exigia un tractat de comerç entre els dos països. Japó portava més de 200 anys voluntàriament aïllat del món. Havia pretès conservar gelosament la seva impressionant i ancestral cultura. L'exigència nord-americana va convèncer l'Imperi del Sol Naixent. Si no jugava amb eficàcia en el nou tauler de joc global ho perdria tot: sobirania, cultura i prestigi. Començava llavors la Restauració Meiji (1866-1870). Els samurais desapareixerien tot i presentar algunes romàntiques resistències. El Shōgun perdria el poder i l'Emperador es convertiria en un governant efectiu —no sols religiós. Japó començava una ràpida occidentalització en l'administració, la indústria, l'exèrcit i la societat. Tot anava lligat a una forta voluntat per no oblidar el perfum de la seva identitat. Ironies de la vida: per tal de no perdre totalment la seva idiosincràsia, el Japó havia de permetre les influències estrangeres.

Jugant intel·ligentment les seves cartes, els emperadors Meiji, Taishō i Showa aconseguiren fer del seu Imperi un actor global que —expandint-se pel continent asiàtic— feia de l'home asiàtic algú que podia combatre (i fins i tot guanyar) el colonialisme occidental. Tanmateix, la història és per tots coneguda: militarisme, expansió, Pearl Harbor, II Guerra Mundial, Bomba Atòmica i rendició incondicional japonesa. Començava el període d'ocupació nord-americana (1945-1952) i una encara més intensa occidentalització del país. Finalitzada l'ocupació estatunidenca, el Japó va demostrar que sabia competir econòmicament amb les millors potències del moment. En paraules del professor de Harvard Ezra F. Vogel: "...el progrés del país està representat per contingents d'executius encorbatats, com quan avançaven amb els seus uniformes caquis".

En aquesta societat canviant, plena de contrastos, progrés, tradició i ambicions, va néixer poc abans del començament de l'Era Showa (1926-1989), un dels majors escriptors que el món ha conegut: Kimitake Hiraoka (1925-1970) —mundialment conegut com Yukio Mishima. Nat en el si d'una família benestant, estava emparentat amb la noblesa samurai per part de la seva àvia. Una dona d'un caràcter fortíssim, molt culta, amb mala bava i amb la qual l'escriptor va passar els primers anys de la seva vida. Aquella

senyora amb propensió a la violència el marcava de ben a prop i va transmetre-li el gust pel teatre kabuki. De petit va estudiar a Gakushūin: l'escola de la noblesa japonesa —institució que ha educat a emperadors, prínceps i princeses.

Yukio Mishima ha estat, probablement, l'home que millor ha encarnat l'esperit convuls del Japó que va viure durant l'era Showa: expansió, guerra, ocupació i canvi.

La seva obra

La literatura japonesa ha estat guardonada amb dos premis Nobel: Yasunari Kawabata (1968) i Kenzaburō Ōe (1994). Tot i la seva impressionant obra, Yukio Mishima, que era deixeble de Kawabata, mai va ser recompensat amb el premi Nobel de literatura. Quan Kawabata va ser premiat, molts donaven per suposat que Mishima acabaria essent guardonat més endavant. Segurament la joventut de l'autor va provocar que el jurat preferís triar a Kawabata —molt més gran— ja que el seu deixeble tindria més ocasions d'aconseguir aital reconeixement. La història va ser ben diferent. Dos anys després del guardó al seu mestre, Yukio Mishima moria a l'edat de 45 anys.

Durant els seus anys de producció literària, l'artista va redactar dos-cents quaranta-quatre volums. Pels qui no estiguen familiaritzats amb l'autor, heu de saber que les seves obres es divideixen entre les majors i les menors. Al grup de les menors hi ha novel·les senzilles, que Mishima escrivia d'una tirada i li servien per mantenir un bon nivell de vida. Ara bé, entre les majors hi ha novel·les d'una qualitat extraordinària i que, si un servidor n'ha d'escollir algunes, en triaria les de la tetralogia de "El Mar de la Fertilidad" ("Nieve de primavera", "Caballos desbocados", "El Templo del Alba" i "La corrupción de un ángel") totes quatre traduïdes al castellà i publicades per Alianza Editorial. En català podem trobar "El temple del pavelló daurat", publicat per Amsterdam Llibres o, també, "El mariner que va perdre la gràcia del mar", traduït al català per Josep Maria Fulquet i publicat per Proa. ■

- PUIGCERDÀ
- OLOT
- LLANÇÀ
- PORT DE LA SELVA
- ROSES
- FIGUERES
- BANYOLES
- L'ESCALA
- L'ESTARTIT
- TORROELLA DE MONTGRÍ
- PALS
- GIRONA
- CALDES DE MALAVELLA
- PALAMÓS
- PLATJA D'ARO
- CALONGE - SANT ANTONI
- SANT FELIU DE GUÍXOLS
- S'AGARÓ
- SANTA CRISTINA D'ARO
- BLANES

La 1a xarxa immobiliària de Girona

30

Anys de trajectòria

20

Oficines

Gi

Referents a la Costa Brava i Girona

+ de 1.100

Habitatges de lloguer

+ de 2.000

Habitatges en venda

ESTIU EJA

TEATRE

PROGRAMACIÓ ESTIU 2020

SOMMELIERS

Dijous 30 de juliol

21h · Jardí de la Pau · 3€

A càrrec de Pep Plaza
& Big Band Jazz Maresme

JAZZ SOM AQUÍ

Diumenge 2 d'agost

21h · Plaça Germinal Ros · 5€

SUU EN CONCERT

Divendres 7 d'agost

21h · Plaça Germinal Ros · 3€

NO CAL ANAR A L'HAVANA

Dissabte 15 d'agost

21h · Sa Caleta · 3€

POP PER XICS

Divendres 21 d'agost

Gratuït

19h · Plaça Germinal Ros

DALL'ALTRA (PARTE DEL MAR)

Divendres 28 d'agost

FITAG

21h · Teatre de Lloret · 5€

"FINAL...QUADRE AMB VIDA"

Diumenge 30 d'agost

Gratuït

19h · Plaça Germinal Ros

Organitza:

TEATRE DE LLORET

Amb el suport de:

Generalitat
de Catalunya
Departament
de Cultura

Diputació de Girona

apropa
cultura